

Április 25-én tartotta évi közgyűlését a Magyar Irodalmi Társaság, amely, mint ismeretes, a Vajdasági Magyar Kultúrtaács keretében működik. A közgyűlésen a tagoknak több mint a fele vett részt, az ülés iránt nagy volt az érdeklődés, annál is inkább, mert megelőzően vita volt a sajtóban és a rádióban, az Irodalmi Társaság szerepéről és munkájáról a vajdasági magyar irodalom aktivitása körül.

Az évi közgyűlést Gál László alelnök nyitotta meg, indítványára a következő napirendi javaslatot fogadták el: 1. Beszámoló a vajdasági magyar irodalom időszerű kérdéseiről. 2. Titkári jelentés az Irodalmi Társaság működéséről. 3. Vita és felmentvény. 4. Az új vezetőség megválasztása. 5. Esetleges indítványok.

A közgyűlés figyelemmel hallgatta meg Majtényi Mihály elnök beszámolóját irodalmunk aktuális kérdéseiről. (A beszámoló bevezető részét a HÍD mostani száma egészében közli.) Sulhóf József a titkári jelentést terjesztette elő, amely az Irodalmi Társaság tevékenységén kívül irodalmi életünk többi kérdéseit is érintette s foglalkozott többek között könyvkiadásunknak a vajdasági magyar írók megjelent műveire vonatkozó adatokkal. A titkár javasolta, hogy az Irodalmi Társaság tervbe vett alapszabály módosítását csak a kialakult vita után hajtsák végre.

Az évi közgyűlés vitája igen termékeny volt. A felszólalók egy része nehezményezte, hogy az Irodalmi Társaság ügyeit jórészt kívülről jövő kezdeményezéssel irányították. A vezetőség nem volt kialakult és szilárd irányító szervezet a Társaság életében, inkább egyesek tevékenysége teremtette meg az eredményeket mint pl. az irodalmi esteket — amelyek száma elég nagy volt — s a plénumokat. A vitában rögtön felmerült a kérdés, hogy voltaképpen miben is állhat a Társaság igazi tevékenysége, hogyan fejthetne ki legeredményesebb munkát, melyek lennének munkaterületének határai stb. Egyesület-e az Irodalmi Társaság — az irodalmi társaságok szokott századeleji elképzeléseinek értelmében, vagy fórum, amelyen a kérdéseket megvitathatjuk? Vagy mozgalom, ahogy az egyik felszólaló megfogalmazta? Érdekes volt az az álláspont, amely nagyobb önállóságot követel a Társaságnak, sőt teljes elszakadást a Magyar Kultúrtaácsától, ez a nézett kisebbségben maradt, a felszólalók többsége ellene nyilatkozott, éppen úgy, mint a HÍD elválásának a Testvériség-Egység könyvkiadóvállalatától. Anyagi és más konkrét okok miatt erről jelenleg nem lehet szó. A HÍD ügyében különben kimondta a közgyűlés, hogy azt külön plénumon tárgyalják.

Sok más kérdés is felmerült a közgyűlésen s feltételezhető, hogy ezek a kérdések napirenden is maradnak az Irodalmi Társaság életében: az elkövetkező plénumok alkalmas teret adnak majd valamennyi kérdés és probléma megvitatására. A közgyűlés maga az amúgy is terjedelmes napirendjével nem volt alkalmas valamennyi felvetett probléma megoldására s valamennyi kérdés tisztázására, amelyekben ellentétesek a vélemények. A vitában egyébként Rehák László, Saffer Pál, Kolozsi Tibor, Olajos Mihály, Bálint István, Lévai Endre, Quasimodo Braun István,

Major Nándor, Német P. István, Majtényi Mihály, B. Szabó György, Steinitz Tibor, Sztáncsics András, Lukács Gyula, Herceg János, dr. Hock Rezső, Ivan Iványi, Szirmai Károly, Boschán Magda, Szegedi Jenő szoltak fel, közülük néhányan többször is. Az évi közgyűlés végül is az új vezetőségre bízta, hogy a világosan kialakult többségi vélemény akaratának érvényét szerezzen.

Ezután sor került a választásokra, amely igen demokratikus módon folyt le: a teljes tagnévsor képezte egyben a jelölőlistát is. Három választó-bizottság létesült a szavazatok összeszámlálására, amelyek tagjai lettek: Juhász Géza, Kollin József, Német P. István, Léway Endre, Pap Endre, Major Nándor, Penavin Olga, Hatala Zoltán és Urbán János.

A kilenc tagból álló vezetőségbe a következők kerültek: Majtényi Mihály (29 szavazat), Gál László (28), Herceg János (23), Rehák László (23), B. Szabó György (23), Olajos Mihály (21), Fehér Ferenc (19), Ács Károly (16) és Major Nándor (14 szavazat).

A Magyar Irodalmi Társaság elnöksége két nappal később, április 28-án tartotta első ülését, amelyen az Irodalmi Társaság elnökévé Herceg Jánost, alelnökévé Gál Lászlót, titkárává pedig Major Nándort választották. Az új vezetőség tárgyalta az alapszabályok módosításának kérdését és kidolgozta ideiglenes munkatervét. Megállapították a legközelebbi plenumok napirendjét, így a Társaság legelső plenáris ülése megtárgyalja a HÍD XVI. évfolyamát és az ebben az évben megjelent számokat. Referátumot a HÍD szerkesztősége készít. A következő plenáris ülés napirendjén B. Szabó György előadása szerepel: „Modern irodalmi irányzatok” címmel. Szóba került az írók jutalmazásának kérdése, valamint az irodalmi estek problémái. Kimondotta a vezetőség, hogy klubnapokat rendszeresít az írók és újságírók noviszádi klubjában, az Irodalmi Társaság tagjai számára.